

TO 107 TRUKKITYÖSKENTELY

Yleiset trukkityöskentelyn ohjeet.

Sisällysluettelo

1	Trukkikuljettajan vaatimukset.....	1
2	Trukkikuljettajan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet	2
3	Henkilösuojaimet.....	2
4	Turvallinen työskentely trukeilla.....	2
4.1	Trukin läheisyydessä työskentely.....	2
4.2	Liikennesäännöt ja työskentely yhteisillä alueilla	3
4.3	Henkilönostot.....	3
4.4	Henkilön kuljetus	3
4.5	Taakan nostaminen.....	4
4.6	Taakan kuljettaminen ja trukilla liikkuminen	4
4.7	Vaarallisten aineiden kuljettaminen.....	4
4.8	Trukin pysäköiminen	4
4.9	Trukin kaatuminen.....	4
4.10	Vaurioista ja vahingoista ilmoittaminen	4
5	Trukin kunnossapito ja tarkastukset	4
5.1	Trukinkuljettajan suorittama päivittäinen tarkastus, muutokset trukin rakenteeseen.....	4
5.2	Trukin määräaikaistarkastukset ja huollot.....	5
	LIITE: TRUKILLE TEHTÄVÄT TARKASTUKSET.....	6

1 Trukkikuljettajan vaatimukset

1. Outokummun omistamia trukkeja saa käyttää vain koulutuksen saanut Outokummun henkilöstö, toimittajat katso kohta 5. Tämä ohjeen vaatimukset koskevat myös ulkopuolisen omistamia / vuokraamia trukkeja joita käytetään Outokummun tiloissa ja töissä.
2. Kuljettajan tulee olla 18 vuotta täyttänyt ja kuljettajalta vaaditaan voimassa oleva ajokortti (vähintään B-luokka).
3. Kuljettajalla tulee olla suoritettuna trukinkuljettajakoulutus. Ennen koulutuksen järjestämistä voi trukilla ajaa työnopastajan valvonnan alaisena esimiehen antamalla erillisluvalla.
4. Trukin ja henkilönostimen kuljettajalla on oltava sen käyttöön työnantajan antama kirjallinen lupa. Työnantajan on ennen luvan antamista varmistettava, että kuljettajalla on riittävät kyvyt ja taidot työvälineen käyttämiseen (Valtioneuvoston asetus (403/2008) työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta).
5. Toimittajan henkilöstö, joka on saanut omalta työnantajalta kirjallisen luvan trukin käyttöön (koulutus ja näyttökoe), saa käyttää osaston trukkia, mikäli ko. toimittajan henkilölle on annettu

perehdytys osaston trukkiin, perehdytys on allekirjoituksin vahvistettu ja alueen käyttöpäällikkö on myöntänyt luvan. Osastot dokumentoivat käyttöluvut.

6. Kuljettajalla ei saa olla sellaista sairautta, joka olennaisesti heikentää kykyä toimia ajoneuvon kuljettajana.

2 Trukkikuljettajan vastuut, velvollisuudet ja oikeudet

Trukinkuljettajan käyttöön on uskottu painava ja liikkuva yksikkö, joka on ympäristölleen vaarallinen väärinkäytettynä. Trukinkuljettajan vastuisiin ja velvollisuuksiin kuuluu muun muassa:

- Vastuu omasta työkunnosta.
- Vastuu siitä, että trukki on hyvässä kunnossa.
- Vastuu taakasta kuljetuksen aikana. Vastuu alkaa siitä, kun taakka on haarukalla, ja päättyy siihen, kun se on turvallisesti jätetty määräpaikkaan.
- Vastuu käyttää trukkia annettujen ohjeiden mukaisesti, ei ylikuormita trukkia aika aiheuta sillä vaaroja muille työntekijöille.
- Trukinkuljettajalla on sama vastuu kuin moottoriajoneuvon kuljettajalla yleensä!
- Velvollisuus estää ketään kulkemasta tai seisomasta ylös nostetun, kuormatun tai tyhjän nostolaitteen alta.
- Velvollisuus estää asiaankuulumattomia käyttämästä trukkia.
- Velvollisuus ilmoittaa työjohtolle kaikista havaitsemistaan vioista ja puutteista trukissa, työympäristössä ja työmenetelmissä.
- Velvollisuus käyttää suoja- ja turvalaitteita, joita trukissa on.

Trukinkuljettajalla on myös oikeuksia, näitä ovat muun muassa:

- Oikeus kieltäytyä ottamasta taakkaa, joka vaarantaa turvallisuutta.
- Oikeus kieltäytyä ajamasta trukilla, joka muodostaa ilmeisen vaaran turvallisuudelle, tai johon on suoritettu korjaus, muutos tai säätö, joka ei ole työnjohton hyväksymä.

3 Henkilösuojaimet

Trukin hytistä poistuttaessa noudatetaan alueen suojarustevaatimuksia.

4 Turvallinen työskentely trukeilla

4.1 Trukin läheisyydessä työskentely

Trukin työskentelyalueella liikkuminen ja työskentely on kiellettyä. Jos trukin läheisyydessä on välttämätöntä tehdä avustavia töitä, on trukin liikkeiden oltava estettyinä tai turvallisuus muulla tavoin varmistettuna, esimerkiksi kuljettajan ja avustajan yhdessä etukäteen tarkoin sopimalla työtavalla ja / tai kuljettajan kokoaikaisella näköyhteydellä avustajaan. Avustavia töitä tekevällä henkilöllä on oltava huomiovaatetus. Riittävää turvaetäisyyttä on käytettävä ja vaara-alueen (mm. purku- ja lastausalue) eristämistä, esim. mikäli taakan putoaminen tai kaatuminen tai muiden henkilöiden tahaton liikkuminen lastaus- purkualueella on mahdollista.

Tyypillinen päälleajotapaturma trukilla on varpaan tai jalkaterän yliajo, joka voi kohdistua trukkia avustavaan henkilöön, jalankulkijaan tai trukin läheisyydessä työskentelevään. Varmista aina itse, että trukinkuljettaja havaitsee sinut ennen kuin siirryt trukin vaara-alueelle, esimerkiksi lastaus- tai purkualueelle.

4.2 Liikennesäännöt ja työskentely yhteisillä alueilla

Trukkikuljettajan on noudatettava yleisiä liikennesääntöjä. Yhteisille alueille on ominaista trukkien ja muun liikenteen samanaikainen ja usein yllättävä liikkuminen. Tästä voi aiheutua vaaraa mm. kevyelle liikenteelle. Trukinkuljettajan on huomioitava seuraavat asiat:

- Sisätiloissa tulee erityisesti ottaa huomioon muut liikkujat ja esteet. Henkilön tullessa trukin työalueelle (trukin äärimitoista 3 metriä joka suuntaan, alue voi olla myös suurempi työtehtävästä riippuen), tulee trukki pysäyttää, haarukat laskea alas ja trukki sammuttaa. Trukkityötä saa jatkaa vasta henkilön poistuttua työalueelta. Trukin työalueen määritelmä ei koske siirtymäajoa (taakan siirtoa vähintään kymmeniä metrejä).
- Ajonopeus tulee sovittaa aina kulloisenkin olosuhteen ja tilanteen mukaan. Trukin ajonopeuden on oltava sellainen, että ajoneuvo pystytään pysäyttämään turvallisesti näkyvällä alueella huomioiden katvealueet ja näköesteet.
- Halliin sisään tai ulos ajettaessa on hidastettava nopeutta. Erityisesti on huomioitava tuotantotilojen ympäristössä liikkuvat jalankulkijat ja pyöräilijät.

Ajon aikana trukin ovet on pidettävä suljettuna ja huomiovalo (majakkavalo) vilkkumassa. Kaikissa istuen ajettavissa trukeissa edellytetään turvavyön käyttöä. Työtehtävissä puhelimeen puhuminen on suoritettava siten, että työtehtävä keskeytetään puhelun ajaksi. Siirtymäajon aikana puhelimeen puhuminen on sallittua vain hands-free avulla. Työtehtävään keskittymistä häiritsevä muu toiminta on ehdottomasti kielletty trukilla työskentelyn aikana.

Päälle ajoja ja kolareita voidaan vähentää trukki liikennejärjestelyillä. Vaaratilanteita ja tapaturmia voidaan estää ottamalla huomioon trukki liikenteen tarpeet, käyttämällä vain kunnossa olevia trukkeja ja huolehtimalla kuljettajan ammattitaidosta.

Kuljettajan on tiedettävä trukin ulkomitat ja alueen rajoitukset, kuten ovien korkeudet ja kulkureittien leveydet. Väistämisvelvollisuus on aina kohdattaessa kuormattuna oleva trukki.

Sisäalueille, jonne ei ole saatu koulutusta, trukilla meno on kiellettyä. Poikkeustilanteissa kuljettajan on vaadittava opastaja alueelle.

Kuljettajan on otettava huomioon eri vuodenaajoista johtuvat erilaiset keliolosuhteet sekä öljystä tai kosteudesta aiheutuvat liukkaat lattiat.

Trukin kuljettajalle vaaratilanteita aiheuttaa esim. taakan putoaminen trukin haarukoilta sekä hyppääminen tai putoaminen trukista.

4.3 Henkilönostot

Henkilönostot trukilla ovat kiellettyjä.

4.4 Henkilön kuljetus

Trukilla suoritettavat henkilökuljetukset ovat kiellettyjä. Poikkeuksena työnopastustilanteet, niissäkin trukin tulee olla varustettu lisäistuimella.

4.5 Taakan nostaminen

Taakan koko, muoto, paino sekä painopiste tulee huomioida nostotilanteissa. Liian painavia kuormia ei saa nostaa.

Lähtökohtaisesti trukkia ei saa käyttää asennustyövälineenä eikä vastaavissa työtehtävissä. Jos trukkia on välttämätöntä käyttää asennustyössä (muuta vaihtoehtoja ei ole), on työtä tekevien suunniteltava yhdessä etukäteen turvallinen toimintatapa ja työhön on oltava esimieheltä lupa (trukinkuljettajan ja asennuskohteen esimiehiltä).

4.6 Taakan kuljettaminen ja trukilla liikkuminen

Liikkeellelähtö ja pysähtyminen tehdään joustavasti ja rauhallisesti. Pidä haarukat ajon aikana 10-15 cm:n korkeudella, luiskissa ja epätasaisilla pinnoilla hieman ylempänä. Kuljetettava taakka tulee olla sidottu tai muulla tapaa varmistettu siten, että se pysyy kyydissä epätasaisillakin alueilla. Taakan koko, muoto, paino sekä painopiste tulee huomioida kuljettaessa. Mikäli taakka estää näkyvyyden eteenpäin, on trukkia kuljetettava takaperin. Samoin kaltevilla pinnoilla alaspäin mentäessä trukkia kuljetettava takaperin. Taakan kanssa ajettaessa on varottava äkkijarrutuksia.

4.7 Vaarallisten aineiden kuljettaminen

Trukilla vaarallisia aineita kuljettaessa tulee kuljettajan olla tietoinen siitä, mitä kuljettaa, mitkä ovat toimenpiteet vahinkotilanteissa sekä miten kuljetettava aine käyttäytyy ja reagoi.

Kaasupullojen kuljettaminen irrallaan on kielletty. Kaasupullot tulee kuljettaa niille tarkoitetuissa kuljetuskoreissa.

4.8 Trukin pysäköiminen

Käytä käsijarrua. Haarukat alas.

4.9 Trukin kaatuminen

Trukin kaatuessa pidä lujasti kiinni ohjauspyörästä ja pysy ohjaamossa. Ulos hyppääminen on vaarallista.

4.10 Vaurioista ja vahingoista ilmoittaminen

Mikäli trukilla aiheutetaan aineellisia tai henkilövahinkoja tulee siitä viipymättä ilmoittaa esimiehelle.

5 Trukin kunnossapito ja tarkastukset

5.1 Trukinkuljettajan suorittama päivittäinen tarkastus, muutokset trukin rakenteeseen

Trukin huolellisella tarkastuksella lisätään kuljettajan omaa ja työtoverien turvallisuutta, vähennetään materiaalivahinkoja, pidennetään trukin käyttöikää sekä parannetaan työn tehokkuutta, taloudellisuutta ja turvallisuutta. Liitteessä olevassa lomakkeessa on esitetty sellaiset tarkastukset, jotka trukinkuljettajan / trukin vastuuhenkilön tulee suorittaa aina ennen työvuoron alkamista:

Mikäli trukin rakenteeseen tehdään muutoksia, kuten maston vaihto ja / tai lisälaitteen asennus, on varmistettava, että muutokset ja siihen liittyvät merkinnät on tehty asiantuntemuksella. Nostokorkeuden lisääminen alentaa aina nostokykyä. Samoin nostokykyä vähentää aina haarukoiden tilalle asennetut lisälaitteet. Nostokyvyn muutokset on aina merkittävä trukissa olevaan kuormituskilpeen. Muutokset eivät saa heikentää trukin vakavuutta. Muutosten tulee olla tehtaan muutostenhallinnan ohjeistuksen mukaisesti tehtyjä ja valmistajan hyväksymiä.

5.2 Trukin määräaikaistarkastukset ja huollot

Trukille on suoritettava valmistajan ohjeiden mukaiset määräaikaistarkastukset ja huollot. Trukinkuljettaja varmistaa ennen ajoon lähtöä, että koneelle on tehty määräaikaistarkastukset.

Lähde: Trukinkuljettajan turvallisuusopas (Työturvallisuuskeskus, 7.painos, 2012, 87s.).

Keskeisimmät versiomuutokset

Kohta	Muutos
4.2	Mikäli trukki on varustettu turvavyöllä, on sitä käytettävä ajon aikana. => Kaikissa istuen ajettavissa trukeissa edellytetään turvavyön käyttöä.

LIITE: TRUKILLE TEHTÄVÄT TARKASTUKSET

Päivittäin ennen työn alkua

- Onko merkki-, tyyppi- ja mallikohtaiset toimintatavat ja rajat selvillä?
- Trukin määräaikaistarkastukset ovat tehtynä

Ohjaamo

- Ovet aukevat sekä menevät kunnolla kiinni ja lukkoon (Huom! Ovia ei saa lukita "takalukkoon" ajon ajaksi!)
- Ohjaamon lattialla ei ole ylimääräistä tavaraa
- Hallintalaitteisiin ei ole ripustettu mitään irtotavaraa
- Onko ikkunat puhdistettu ja onko ohjaamosta esteetön näkyvyys? Jos ei, puhdista ohjaamon lasit, sillä huono näkyvyys on este työskentelylle.

Polttomoottoritrucki

- Renkaat (rengaspaineet, kunto, vanteet, kiinnitys)
- Hydraulikka (liikkeet, letkut, öljy)
- Ketjut (tasakireys ja kunto)
- Valot
- Akku (kunto, nesteet ja kiinnitys)
- Turvakehyksen kiinnitys
- Mahdollisen kaasupullon kiinnitys
- Mahdollisen alkusammuttimen ja öljyntorjuntavälineiden tarkistus
- Mahdollisten vuotojen tarkistaminen
- Polttomoottorin polttoainemäärän tarkistus ja tankkaaminen
- Polttomoottorin öljymäärän ja jäähdytysnesteen tarkistus
- Jarrujen (ajo- ja seisontajarrut), ohjauslaitteiden ja äänimerkin kokeilu
- Mittarit (toiminta)
- Nostolaitteiden ja kaikkien toimintojen yleistarkistus
- Suunnanvaihtimen ja nopeudensäätimen toiminnan tarkistus
- Jos havaitset puutteita tai vikoja trukissa, ota välittömästi yhteyttä esimieheen.

Sähkötrukki

- Renkaat (rengaspaineet, kunto, vanteet, kiinnitys)
- Pyörät (maavara, pinta, linkous)
- Hydraulikka (liikkeet, letkut, öljy)
- Ketjut (tasakireys ja kunto)
- Valot
- Akkukiinnitys (kunto ja napojen suojat)
- Turvakehyksen kiinnitys
- Mahdollisen alkusammuttimen ja öljyntorjuntavälineiden tarkistus
- Mahdollisten vuotojen tarkistaminen
- Jarrujen (ajo- ja seisontajarrut), ohjauslaitteiden ja äänimerkin kokeilu
- Sähkötrukin akun varaustilan tarkistus / akun vaihto
Jos akkuihin lisätään vettä, tämä on tehtävä täyteen ladatulle akulle. (Vesi voi kiehua)
- Mittarit (toiminta)
- Nostolaitteiden ja kaikkien toimintojen yleistarkastus
- Suunnanvaihtimen ja nopeudensäätimen toiminnan tarkistus
- Sähkötrukin varaajan virta katkaistava liitettäessä tai irrottaessa pistokkeita (valokaarivaara)

- Jos havaitset puutteita tai vikoja trukissa, ota välittömästi yhteyttä esimieheen.